

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ ДІЙ З НЕПОВНОЛІТНИМИ У ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

КОПАНЧУК Володимир Олександрович - доктор наук з державного управління, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та процесу, Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, місто Хмельницький

**УДК 343.985.3
DOI 10.32782/LAW.2020.3.32**

Излагаются правовые основы и перспективы развития уголовного процесса и криминалистики в свете правовой реформы в государстве. Рассмотрены психолого-педагогические аспекты деятельности следователя при проведении следственных действий с несовершеннолетними в производствах по половой неприкосновенности личности, а также обоснована необходимость эффективного сотрудничества работников следственных органов, экспертов, криминалистов, а также педагогов и врачей для качественного и объективного выполнения задач уголовного судопроизводства, и улучшения инновационной политики Украины. Сформированы и приведены собственные (авторские) предложения по совершенствованию тактики допроса несовершеннолетнего, дана оценка методике сбора доказательственной базы по уголовным производствам, даны предложения по улучшению тактики и методики исследования следовой картины по уголовным правонарушениям. Раскрывается значение и место этих новелл в системе права, уголовного процесса и криминалистики в целом. Сделанные выводы и даны рекомендации по согласованному применению норм действующего законодательства в практической деятельности эксперта, криминалиста, следователя, педагога и врача. Привлечено внимание на необходимость дальнейшего научного сотрудничества ученых, специалистов в области материального и процессуального права.

Ключевые слова: досудебное расследование, допрос, уголовный процесс, криминалистика, уголовное производство, несовершеннолетний, педагогика, правоохранительные органы, показания

Постановка проблеми

Наслідки зростання дитячої злочинності у останні роки, а також згубність травмуючих факторів на вразливу психіку молодій людини за наслідками вчинення відносно неї кримінального правопорушення важко недооцінити. У вказаній статті буде здійснена спроба надати оцінку дієвості тактики допиту неповнолітньої особи, методиці збору доказової бази у кримінальних провадженнях щодо статевої недоторканості особи з метою неухильного дотримання та подальшої реалізації загальних принципів кримінального провадження, які затвердженні законодавцем у Кримінальному процесуальному кодексі України, а також розглянуто можливість удосконалення тактики відібрання показів у дітей, шляхом поетапного формування у них загальносімейних цінностей зокрема.

Специфічність допиту неповнолітньої особи вимагає від судових та правоохоронних органів, криміналістів та адвокатів розроблення нових методик щодо збирання доказової бази у вчиненні правопорушень та удосконалення вже діючих методик, норм кримінального та кримінального процесуального законодавства щодо боротьби із кримінальною протиправною поведінкою осіб-правопорушників, зловживанням різними посадовими особами при виконанні покладених на них функцій щодо виявлення, зібрання та оцінки доказової бази у провадженні, з метою подальшого невід'ємного використання вказаних норм та методик у

проведенні ефективного розслідування, у встановленні та притягненні винних осіб до відповідальності.

Це покладає особливу відповідальність на правоохоронні органи, експертів та криміналістів щодо проведення якісного та легітимного досудового розслідування у кримінальних провадженнях, повного та неупередженого збору доказової бази, що не уявляється можливим без суворого дотримання процедури законності. В цьому і полягає **актуальність** проблеми.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проведений аналіз [1–7] показав, що вчені та практики неодноразово досліджували діяльність правоохоронних органів, експертів, криміналістів та захисників по збиранні доказової бази, проведенні слідчих дій в цілому та її окремі аспекти зокрема. Проте розгляд психолого-педагогічних аспектів діяльності слідчого при проведенні слідчих дій з неповнолітніми у провадженнях щодо статевої недоторканості особи вимагає детального дослідження та аналізу.

Мета статті – на підставі проведеного теоретичного аналізу та власного практичного досвіду розглянути психолого-педагогічні аспекти діяльності слідчого при проведенні слідчих дій з неповнолітніми у провадженнях щодо статевої недоторканості особи, а також обґрунтувати необхідність ефективної співпраці працівників слідчих органів, експертів, криміналістів, педагогів та лікарів для якісного та об'єктивного виконання завдань кримінального провадження та покращення інноваційної політики України взагалі.

Виклад основного матеріалу

Законодавець України у пунктах 11 та 12 статті 3 Кримінального процесуального кодексу України [1], що має назву: «Визначення основних термінів Кодексу», роз'яснив, що малолітня особа – це дитина до досягнення нею чотирнадцяти років, а неповнолітня особа – це малолітня особа, а також дитина у віці від чотирнадцяти до ві-

сімнадцяти років. Таким чином чітко окреслив дитячий вік – до вісімнадцяти років.

З урахуванням специфіки розвитку організму та людської психіки зокрема, законодавцем встановлено вік кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, а також визначено основні критерії щодо допиту неповнолітньої особи під час здійснення кримінального провадження.

Так, у статті 226 Кримінального процесуального кодексу України встановлені особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи [1].

До останніх законотворець зокрема відніс те, що допит малолітньої або неповнолітньої особи проводиться у присутності законного представника, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря; допит малолітньої або неповнолітньої особи не може продовжуватися без перерви понад одну годину, а загалом – понад дві години на день; особам, які не досягли шістнадцятирічного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давання правдивих показань, не попереджуючи про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання; до початку допиту законному представнику, педагогу або психологу та лікарю роз'яснюється їхній обов'язок бути присутніми при допиті, а також право заперечувати проти запитань та ставити власні запитання.

Проте, на наш погляд, законодавець не врахував одну тактичну особливість у проведенні допиту неповнолітнього та у постановці питань: а чи наділені вищевказані учасники допиту необхідними знаннями щодо проведення допиту неповнолітнього, чи володіють вони прийомами та засобами спілкування із дітьми у тій кількості, яка необхідна для збереження вже і так травмованої психіки дитини (оскільки склалася певна ситуація та мають місце певні обставини, які змушують відбирати покази у малолітнього або неповнолітнього), чи не мають вказані учасники власних «травматичних факторів дитинства», які заважатимуть їм у спілкуванні з дітьми?

Адже те, як людина будує свою сім'ю, як в подальшому складаються її шлюбно-сі-

мейні відносини, багато в чому залежить від того, яке виховання в питаннях статі отримала вона у дитинстві та юності.

Особливо вагомим цей фактор постає бути, на наш погляд, у випадку проведення слідчих дій (а саме: допиту) з неповнолітніми у провадженнях щодо статевої недоторканості особи.

Саме з урахуванням цієї особливої процесуальної діяльності в Україні запроваджено певну «категорію слідчих», а саме: слідчі ювенали.

Так, Генеральний прокурор України Венедіктова І.В. у своєму інтерв'ю у червні поточного року зазначила, що: «Ми будемо вимагати від правоохоронців створення спеціалізованих слідчих ювеналів, які будуть займатися розслідуванням безпосередньо від початку і до кінця, щоб ми проводили дитину дуже обережно, враховуючи її психологічний стан, до відновного правосуддя. Ми не можемо собі дозволити калічити дітей» [2].

Сьогодні, мабуть, мало хто сумнівається у тому, що статеве виховання треба починати в дитячому віці. І не випадково відомий вчений Г.Н. Сперанський писав, що про статеве виховання треба говорити на повний голос, а не відбуватися мовчанням або малозрозумілою скоромовкою: адже від цього страждають ті, кого ми любимо найбільше, – наші діти, наша молодість [3, С.85].

У нашій країні статеве виховання тісно пов'язане із загальною системою виховання дітей та направлено на те, щоб шляхом раціональної організації усього домашнього і суспільного життя дітей та підлітків попередити передчасний розвиток у них нездорової цікавості та спрямувати їх енергію у потрібну сторону. Правильне статеве виховання є необхідною умовою для гармонійного розвитку фізичних та духовних якостей людини.

Статева просвіта покликана не тільки допомогти людині впоратися зі своїми сексуальними почуттями та статеви інстинктами, а й захистити від передчасних статеви зв'язків. Суспільство зацікавлене у відносинах, які правильно складаються та відбуваються між чоловіком та жінкою, для

чого воно й використовує як правові норми, так і норми моралі.

Статевий потяг – один з найсильніших інстинктів тваринного світу. У тварин він регулюється лише впливом нижніх відділів головного мозку, а у людини – самої високоорганізованої у природі істоти – знаходиться під контролем та керівництвом розуму, кори великих півкуль головного мозку. У людини природний інстинкт продовження роду облагороджений усією складною системою її почуттів, думок. Якби цього не було, то ми не мали б того багатства та різноманітності відтінків емоцій і переживань – від легкої симпатії та тихого обожнювання до палкої пристрасті і всеперемагаючої любові.

Як відомо, статевий інстинкт пробуджується ще у дитячі роки. По волі розвитку хлопчиків та дівчаток у них зростає інтерес до протилежної статі, до сексуальних питань.

Так, поступово нейтральні відносини з дітьми змінюються у дитини інтересом до представників протилежної статі. Хлопчик, намагаючись сподобатися дівчинці, стає надмірно рухливим, кривляється, бешкетує, скося при цьому перевіряючи «її» реакцію. Маленькі дівчатка починають раптом кокетувати, проявляти розбірливість у власному вбранні, прагнуть виглядати якомога красивіше. Помічаючи все це у дітях, дорослі та слідчий при допиті не повинні розуміюче посміхатися, а шанобливо та доброзичливо формувати у дитини основи відносин до протилежної статі, у зв'язку із цим ставити коректні для неповнолітнього питання, які стосуються його самого, його однолітків та однокласників.

Потрібно також пам'ятати, що в період 12-14 років малолітні можуть піддаватися сексуальній стимуляції. Джерела її різні: розмови дорослих на сексуальні теми, аморальна поведінка деяких з них, деякі моменти з життя, з фільмів або журналів, призначених не для дітей і т.д. І хоча не всі такі впливи однаково сприймаються дітьми, проте їх негативний вплив на дитячу психіку не можна не враховувати [4]. При несприятливих умовах може статися передчасний розвиток статевого потягу, який в

одних випадках викликає прагнення до збоченого задоволення статевого почуття, а в інших – є причиною раннього початку статевого життя. Всьому цьому необхідно протиставити правильне статеве виховання.

При допиті неповнолітніх про обставини вчинення кримінального правопорушення відносно статевої недоторканності особи вирішальне значення має здатність слідчого та педагога встановлювати з дітьми міцний контакт, заснований на довірі та взаєморозумінні. Бесіди у вказаному випадку повинні носити характер довірчого обміну думками.

Розмови на ці теми перед допитом або після нього повинні бути індивідуального, а не групового характеру, що однак не виключає присутності третіх осіб (наприклад, педагога, лікаря, батьків) або інших дітей, при яких було поставлено питання. Йдеться лише про те, що не слід спеціально організовувати групові бесіди для встановлення повної картини подій та всіх фактів правопорушення, особливо з дітьми молодшого віку – малолітніми. На нашу точку зору, тільки підлітки старше 15 років у виняткових випадках можуть брати участь у колективних обговореннях питань статевого життя (наприклад, однокласниці-жертви сексуального насильства), та й то лише за умови нагальної потреби встановити та упевнитися у існуванні певних фактів. У цьому випадку відповідь слідчого на питання «цікавого характеру», яке йому задали неповнолітні, повинна бути ретельно продуманою та надана на належному рівні.

Зазначимо, що доволі частою помилкою слідчих ювеналів є невміння диференціювати вимоги минулих років та умови теперішнього часу. У зв'язку із цим у підлітків складається думка про старомодність представника Закону, про те, що з ним не можна розмовляти відверто, оскільки він все одно не зрозуміє.

Але при всій довірі до підлітка ніколи не слід послабляти контроль над ним як у питаннях виховання взагалі, так і статевого виховання зокрема. Тому що так зване «вільне» виховання ставить підлітків під удар. Як правило, більшість кримінальних

правопорушень скоюють діти з неблагополучних сімей, або із сімей, де дитині занадто багато дозволялося, або, навпаки, де контроль носив тотальний характер.

Крім того, говорячи про сімейний клімат та його вплив на підлітка, необхідно сказати, що у сім'ях, де батько «деспот» та «тиран», виникає спотворене уявлення про роль жінки у родині, і діти, виховані в такій обстановці, часто позбавлені почуття любові.

У нашій статті ми вже вказували про значення для дітей джерела інформації з питань статевого виховання. У випадках, коли дорослі уникають відповідей дитина їх отримує у своїх однолітків. Ці відомості нерідко залишають у душі неповнолітнього неприємний осад на багато років. У дітей може виникнути перекручене уявлення про цей бік людських відносин, що в подальшому може стати причиною особистої трагедії.

У зв'язку з цим дозволимо собі дати деякі найбільш практичні та дієві, на нашу точку зору, рекомендації у справі статевого виховання дітей.

В першу чергу, повинні бути виключені всі умови, що створюють можливість спокушання дітей та підлітків старшими особами. Випадки спокушання переважно стосуються дівчаток та значно рідше – хлопчиків. У тих випадках, коли воно відбувається без застосування сили, цьому сприяє передчасно розбуджена чуттєвість дитини. Потрібно завжди пам'ятати та чітко усвідомлювати дорослому, що всі форми статевого розбещення неповнолітніх кримінально карані, навіть якщо кримінальне правопорушення і не було завершене, а мав місце замах. Протиправність вказаного діяння винесена законодавцем у окремі статті розділу IV Кримінального кодексу України: «Кримінальні правопорушення проти статевої недоторканності особи» [5].

Особливо необхідно берегти дітей від «добрих дядьків», які за цукерку або шоколадку попросять дівчинку показати свої статеві органи. Батьки повинні знати, з ким дружать їхні діти, та якщо раптом з'явився непомітний «дядько», що проявляє інтерес до вашої малолітньої дочки, проявіть негайну настороженість.

Необхідно пам'ятати й про такі форми сексуального збочення, як: педофілія, вуайеризм (потяг до споглядання оголених статевих органів або статевого акту), ексгібіціонізм (потяг до демонстрації своїх оголених статевих органів особам протилежної статі), а також про садизм (отримання статевого задоволення від жорстокого поводження з партнером) [6]. Жертвами сексуального збочення найчастіше стають підлітки з неблагонадійних сімей, які, спокушаючись частуванням, увагою та довірчим ставленням, легко вступають у такий зв'язок. Батькам слід у тактичній формі пояснити своїм підростаючим чадам про існування такої загрози.

Сексуальна поведінка дуже піддатлива, саме тому, на нашу думку, культуру статевого відносин необхідно прищеплювати з дитинства.

У справі ознайомлення дітей з питаннями статевого життя повинні бути враховані два періоди розвитку дитини: до початку статевого дозрівання та статево дозрівання.

Так, у перший період діти відрізняються великою допитливістю, позбавленою внутрішніх статевих спонукань, тому у цей час доцільно відповідати на питання, що цікавлять дітей, так, щоб не стимулювати їх цікавість. Другий період у дівчинки починається з першою менструацією, у хлопчика – з першою полюцією. У цей проміжок часу підлітки відрізняються особливою вразливістю, а тому вмиле здійснення статевого виховання у цей час постає нелегким завданням. Проте період статевого дозрівання – це, мабуть, останній етап формування особистості, а тому батькам з педагогами слід повністю використовувати ще наявні у них можливості.

Перш за все необхідно утримувати статево-потяг підлітків у стані мінімальної напруженості до того часу, поки у молодих людей не виробляться досить сильні, продиктовані розумом внутрішні «гальма». Оскільки, якщо не виробити цього вміння «гальмувати», придушувати деякі їхні бажання, то згодом людина не зможе впоратися зі своїм статево-потягом. А статево-інстинкт, як відомо, має велику силу. Статево-виховання покликане роз'яснити молодій

людині її власні переживання та відчуття, а також змалювати їх зв'язок зі сферою бажання та одночасно позначити відповідне місце статевого потягу в сукупності розвитку людської особистості.

Молоді необхідно прищеплювати почуття відповідальності за свої дії в області сексу. Таку відповідальність, що змушує серйозно ставитися до проблем взаємовідносин статей, можна вважати однією із вагомих умов оцінки соціальної зрілості людини.

Проте до завдання статевого виховання зовсім не входить придушення статевих почуттів. Молодим людям ні у якому разі не слід створювати нав'язливу думку та погляди на статево-життя, як на щось соромне, аморальне, гріховне, таке, що принижує справжню «чисту» любов, здатне викликати виключно несприятливі наслідки. Таке виховання може привести до затримки статевого почуття. Щоб уникнути цього питання статевого життя необхідно тісно пов'язувати з питаннями сім'ї та шлюбу, при цьому на конкретних прикладах показувати молодим людям, що тільки в умовах міцного щасливого сімейного життя можна досягти повноцінної реалізації своїх статево-прагнень.

Важко проводити виховання дітей на тлі невдалого сімейного життя. Пияцтво та грубість батьків сприяють формуванню у дитини аномальної орієнтації у питаннях статі: її розвиток спотворюється, у неї виробляється агресивне ставлення до представників іншої статі. Крім того, розвинений у ранньому дитинстві невротичний стан відіб'ється статево-розладом вже в зрілому віці. Нерідко витоки сексуальних відхилень у дорослих людей потрібно шукати у переживаннях дітей [7].

На нашу точку зору, багато у справі статевого виховання підлітків крім їх батьків повинні робити ще й педагоги під час навчального процесу.

Так, викладачі біології, літератури, історії, фізкультури, виробничого навчання під час занять можуть вести пропаганду гігієни статі. Біологи мають можливість проводити відповідні бесіди з дітьми при проходженні деяких тем за програмою ботаніки та зоології, анатомії та фізіології людини; літератори

можуть звернути увагу учнів на етичний бік проблеми; історики – зупинитися на принципах сім'ї, шлюбу, ставлення до дітей у різних історичних періодах; викладачі фізкультури – сформувати уявлення про фізичну витривалість дівочого та юнацького організмів.

Також необхідно акцентувати увагу на тому, що на формування сексуальної позиції підлітків та їх можливу віктимну поведінку у подальшому впливає і сучасна мода.

Так, мода може поширюватися як на стиль одягу, манеру поведінки, так і на ставлення до цноти, дошлюбних зв'язків. Все це повинно бути у центрі уваги батьків, педагогів та отримувати правильну оцінку у бесідах з дітьми.

Необхідно розуміти, що правильне виховання повинно навчити дитину пригнічувати свої бажання та стримувати свої емоції, якщо вони нездійсненні та недоречні. Ті, хто з раннього дитинства звик все отримувати за свого першого бажання, у юнацькому віці не зможуть зрозуміти, чому вони не повинні задовольнити статевий потяг, якщо він у них виник. Тобто будь-яка розбещеність може пробудити сексуальний інстинкт.

На жаль, не можливо не відзначити, що сьогодні багато батьків та матерів не хочуть займатися послідовним вихованням своїх дітей, що неминуче призводить до зростання дитячої злочинності та прямо пропорційно стає причиною зростання кількості кримінальних правопорушень, у яких потерпілими виступають діти.

Вони відмовчуються при нічній відсутності сина або доньки вдома, намагаючись виправдати це тим, що молодь сьогодні не можна піддавати дріб'язкової опіки.

Наприкінці нашої статті ми наголошуємо на тому, що поняття розуміти молодь не означає залишати її без всякого нагляду та керівництва у ситуаціях, в яких вона не може залишатися одна.

Як **висновок** до статті зазначимо, що на нашу думку, особливості тактики проведення допиту неповнолітньої особи у кримінальному процесі України вимагають від судових та правоохоронних органів, експертів та криміналістів, захисників роз-

роблення нових методик щодо збирання доказової бази при вчиненні різних видів правопорушень неповнолітніми та удосконалення вже діючих методик, з метою подальшого невід'ємного використання вказаних напрацювань у проведенні ефективного розслідування, збору доказової бази, у встановленні та притягненні винних осіб до відповідальності.

Зважаючи на наявність недоліків у цій сфері процесуально-правової діяльності вважаємо за актуальні подальші дослідження відповідної спрямованості, адже останні створюватимуть перспективи теоретичних та практичних напрацювань та сприятимуть розв'язанню проблемних питань на цьому напрямку.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88. (редакція станом на 10.04.2020) [Електронний ресурс] : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 21.06.2020).

2. Мультимедійна платформа іномовлення України «УКРІНФОРМ» інтерв'ю з Іриною Венедіктовою, Генеральним прокурором України – назва статті: «Дитячі злочини: Венедіктова назвала завдання для слідчих ювеналів» від 01.06.2020 [Електронний ресурс] : <https://www.ukrinform.ua>. (дата звернення: 21.06.2020).

3. *Архангельский Б. А., Сперанский Г. Н.* Мать и дитя: Школа молодой матери. – М.: Медгиз, 1959. – 156 с.

4. *Фрейд З.* Очерки по психологии сексуальности / Пер. с нем. А. Вяхирева, И. Полякова. – СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019. – 156 с.

5. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2001, № 25-26, ст.131. (редакція станом на 10.04.2020) [Електронний ресурс] : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 21.06.2020).

6. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. [Електронний ресурс]: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 21.06.2020).

7. *Фрейд З.* Заклятие девственности / Пер. с нем. Р.Додельцева. – СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019. – 192 с.

АНОТАЦІЯ

Викладаються правові основи та перспективи розвитку кримінального процесу та криміналістики в світлі правової реформи у державі. Розглянуто психолого-педагогічні аспекти діяльності слідчого при проведенні слідчих дій з неповнолітніми у провадженнях щодо статевої недоторканості особи, а також обґрунтована необхідність ефективної співпраці працівників слідчих органів, експертів, криміналістів, а також педагогів та лікарів для якісного та об'єктивного виконання завдань кримінального провадження, та покращення інноваційної політики України. Сформовані та наведені власні (авторські) пропозиції щодо удосконалення тактики проведення допиту неповнолітньої особи, надано оцінку методиці збору доказової бази у кримінальних провадженнях, надано пропозиції щодо покращення тактики та методики дослідження слідчої картини у кримінальних правопорушеннях. Розкривається значення та місце цих новел в системі права, кримінальному процесі та криміналістики у цілому. Зроблені висновки та надані рекомендації щодо узгодженого застосування норм діючого законодавства у практичній діяльності експерта, криміналіста, слідчого, педагога та лікаря. Привернуто увагу на необхідність подальшої наукової співпраці вчених, спеціалістів у галузі матеріального та процесуального права.

Ключові слова: досудове розслідування, допит, кримінальний процес, криміналістика, кримінальне провадження, неповнолітній, педагогіка, правоохоронні органи, покази

Koranchuk V. A.

**PSYCHOLOGICAL AND
PEDAGOGICAL ASPECTS OF
THE INVESTIGATOR'S ACTIVITY
DURING INVESTIGATIVE ACTIONS
WITH MINORS IN PROCEEDINGS
CONCERNING THE SEXUAL INTEGRITY
OF A PERSON**

The author outlines the legal framework and prospects for the development of criminal procedure and criminology in the light of legal reform in the state. The article considers the psychological and pedagogical aspects of the investigator's activities in conducting investigative actions with minors in proceedings concerning the sexual integrity of a person, and improving Ukraine's innovation policy. The author of the article has formed and presented his own (author's) proposals to improve the tactics of interrogation of a minor. The author assessed the method of gathering evidence in criminal proceedings, put forward proposals to improve the tactics and methods of investigating the trace pattern in criminal offenses. The article reveals the significance and place of these novels in the legal system, criminal procedure and criminology in general. The author draws conclusions and provides recommendations for the coordinated application of current legislation in the practice of experts, criminologists, investigators, teachers and doctors. The author draws the reader's attention to the need for further scientific cooperation of scientists, specialists in the field of substantive and procedural law.

Keywords: pre-trial investigation, interrogation, criminal proceedings, criminology, criminal proceedings, juvenile, pedagogy, law enforcement agencies, demonstrations